

РЕШЕНИЕ

№ 222

гр. София, 12.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Емилия Александрова

Членове: Катя Хасъмска
Таня Кандилова

при участието на секретаря Кристина П. Георгиева като разгледа докладваното от Катя Хасъмска Въззивно гражданско дело № 20231100500610 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258- 273 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Д. П. П., срещу решение № 20038131/26.05.2022 г., постановено по гр. д. № 21046/2021 г. на СРС, III ГО, 158 състав. Счита решението за неправилно, незаконосъобразно, постановено при превратно тълкуване на събраните доказателства. Излага съображенията си. Моли съдът да отмени решението и да постанови друго, с което да му предостави упражняването на родителските права по отношение на малолетното дете Ж.Д. П., да определи местоживеенето на детето при него, да определи на майката режим на лични отношения с детето и да я осъди да му заплаща месечна издръжка в минимален размер.

Въззиваемата страна М. Н. П., в срока за отговор на въззивната жалба, не е депозирала такъв.

В съдебно заседание въззивника моли съда да уважи жалбата му. Претендира присъждане на разноски, за които представя списък.

В съдебно заседание по делото въззиваемата страна моли съда да потвърди решението. Оспорва дължимостта на разноските, с оглед характера

на производството.

Въззивната жалба е допустима. Подадена е в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от страна, имаща правен интерес от обжалването, и е срещу подлежащ на въззивно обжалване акт, който е валиден и допустим.

Софийският градски съд, като прецени приетите относими доказателства по делото и обсъди становището и възражението на страните, приема за установено следното:

С решение № 20038131/26.05.2022 г., постановено по гр. д. № 21046/2021 г. на СРС, III ГО, 158 състав, на основание чл. 127, ал. 2 от СК, е предоставил упражняването на родителските права по отношение на детето Ж.Д. П., на майката М. Н. П., определил е местоживеенето на детето при нея, определил е режим на лични отношения на бащата с детето, както следва: до 03.07.2022 г. /включително/ бащата има право да вижда и взема детето всяка четна седмица от годината, като за първа седмица от годината се счита тази с първия четвъртък от годината, за времето от 10,30 ч. до 18,00 ч. в събота и в неделя, без преспиване; два пъти по 7 последователни дни през лятото, по време, което не съвпада с платения годишен отпуск на майката, като през лятото - през месеците юни, юли и август, съботно-неделният режим на бащата не действа за период, в който майката ползва платен годишен отпуск, но не за повече от 14 последователни календарни дни; по време на Великденските и Новогодишните празници през нечетните години, за времето от 10,30 ч. на Разпети петък до 18 ч. на Светли понеделник, респективно от 10,30 ч. на 30 декември до 18,00 ч. на 01 януари, като през нечетните години по време на Коледните празници съботно-неделният режим на бащата не действа; по време на Коледните празници през четните години, за времето от 10,30 ч. на 24 декември до 18,00 ч. на 26 декември, като през четните години по време на Великденските и Новогодишните празници съботно-неделният режим на бащата не действа; а

след 03.07.2022 г. бащата има право да вижда и взема детето всяка четна седмица от годината, като за първа седмица от годината се счита тази с първия четвъртък от годината, за времето от 10,30 ч. в събота до 18,00 ч. в неделя, с преспиване; всяка нечетна седмица от годината - в четвъртък, за времето от приключване на занимания на детето в детско, респективно в училищно заведение, но не по-рано от 17,00 часа, а ако детето в съответния

ден не присъства на занимания в детско/училищно заведение - от 10,30 часа, до 19,00 часа на същия ден; два пъти по 10 последователни дни през лятото, по време, което не съвпада с платения годишен отпуск на майката, като през лятото - през месеците юни, юли и август, съботно-неделният режим на бащата не действа за период, в който майката ползва платен годишен отпуск, но не за повече от 20 последователни календарни дни; по време на Великденските и Новогодишните празници през нечетните години, за времето от 10,30 ч. на Разпети петък до 18,00 ч. на Светли понеделник, респективно от 10,30 ч. на 30 декември до 18 ч. на 01 януари, като през нечетните години по време на Коледните празници съботно-неделният режим на бащата не действа; по време на Коледните празници през четните години, за времето от 10,30 ч. на 24 декември до 18,00 ч. на 26 декември, като през четните години по време на Великденските и Новогодишните празници съботно-неделният режим на бащата не действа. Бащата Д. П. П. е осъден да заплаща на детето Ж.Д. П., чрез неговата майка и законен представител М. Н. П. месечна издръжка в размер на 300,00 лв., считано от 01.05.2021 г. до настъпване на законна причина за нейното изменение или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска, считано от деня на забавата до окончателното погасяване, като Д. П. П. е осъден да заплати в полза на Софийския районен съд сумата от 432,00 лв. държавна такса за определената издръжка.

Пред СРС са разпитани свидетелите Я.- майка на ищцата, Д.- фактически съжител на ищцата, А.. Братовчед на ответника и П.- майка на ответника. Съдът кредитира показанията им, в частта им, в която свидетелите има преки впечатления за обстоятелствата, които установяват, тъй като показанията са дадени под страх от наказателна отговорност и са вътрешно непротиворечиви. Тъй като свидетелите са заинтересовани от изхода на делото в полза на довелата ги страна, съдът съобразява и разпоредбата на чл. 172 ГПК. С тях се установява, че след раздялата на страните на 04.04. 2021 г. детето им живее с майката; Когато свидетелката е посещавала страните, докато те са живеели заедно, къпането на детето, храненето, повиването, смяната на памперсите, правенето на пюрета е била правено изключително от дъщеря й;- св. Я.. От шест месеца свидетелят живее с ищцата в неговия дом заедно с дъщеря й Ж.; Майката се грижи за Ж. по всякакъв начин; И двамата с майката водят и прибират детето от детската градина, и двамата приспиват

детето и двамата му помагат, ако има нужда от помощ; След 03.07.2021 г. майката е ограничила достъпа на бащата до детето; След привременните мерки бащата се е видял според мерките четири пъти с детето; Всеки път свидетеля присъства на предаването и връщането на детето от бащата; Детето се гушка в майка си и се радва; Всеки път при връщане на детето от бащата е недоспало- полита и пада и е недохранено- изяжда повече от дневното количество храна; последните пъти тръгва с усмивка към баща си, но се обръща към майка си; Родителите не комуникират във връзка с детето си; бащата е пращал еднакви имейли до майката: „Как е Ж.? Добре ли е?“; Ако тя му отговори, че е добре и му прати снимка, той започва да я обвинява за това, че тя е виновна за всичко, което се е случило; Ж. никога не е приспивала нощем при баща си; Ж. казва на свидетеля „тати“, чула го е от неговите деца и е започнала да се обръща така към него; След срещите с баща си Ж. се е събудила в 3 часа и в 6 часа; Втората вечер не се е събудила;- св. Д.. И двамата родители са полагали грижи за Ж.; Първоначално майката е приготвяла храната; Когато детето е проходило, бащата е започнал да се занимава с него; детето винаги е сядало в скута на баща си, той я е хранел, сядало е повече при баща си;- св. А.. След раздялата на страните през месец април 2021 г., бащата е виждал детето един път месечно; Свидетелката всеки път е присъствала на виждането на детето с баща му; Виждали са детето за 1-2 часа по площадките, в присъствието на майката; Благодарение на съда са били с бащата четири съботи заедно с детето; Лягало е следобед детето, завивало се е, минавали са няколко минути и е казвало“аз се наспах“; Баща му се е занимавал с него; Детето си има негова стая; Преди определението на съда около два месеца не са били виждали Ж., защото майката е решила, че детето е само нейно; Майката се е скрила от свидетелката и сина й- нямамо я е вкъщи, писала й няколко пъти, не са могли да я открият; Видели са я случайно, когато са отивали на пазар; Ж. е била с майка си; М. се е обадила на съжителя си; Той е дошъл, поиграли са си с детето; не е имало конфликт; М. е блокирала на телефона свидетелката; Свидетелката много се е притеснявала, че детето може да ги забрави, но то се радва на баща си, той през цялото време си играе с нея; Срещите с бащата са се отразили много добре на детето, радвало се е на стаята си с много играчки, чувствало се е прекрасно; Синът на свидетелката знае да готви; бащата храни детето- то седи в него, яде и само, но той помага; В жилището на бащата има огромна детска стая;- св. П..

Пред настоящата инстанция са събрани доказателства за трудовата ангажираност и доходите на страните, за жилищните условия на страните, разпитан е свидетел, страните са изслушани на основание чл. 59, ал. 6 от СК, прието е заключение на допуснатата съдебно-психологична експертиза и е приобщен социален доклад, изготвен от АСП-ДСП-Лозенец.

Изслушан в съдебното заседание на 29.05.2023 г., бащата заявява, че работи като поддръжка на петролен терминал с работно време 8 часа, от 8 часа до 16 часа. Не съжителства с друго лице. За помощ при отглеждането и възпитанието на детето може да разчита на майка си, която е пенсионер и не работи. Тя живее в гр. София, в кв. Панчарево. Желаете да упражнява родителските права по отношение на детето му Ж.. Ако съдът му предостави родителските права, би искал контактите на детето с майката да бъдат от петък до неделя вечерта, дори и всяка седмица би искал понякога да се виждат. Не смята, че контакта на детето с майката трябва да бъде ограничаван. Ако родителските права бъдат предоставени на майката, иска да вижда Ж. възможно най- често, би искал и всеки ден, но разбира, че е невъзможно. Не работи в събота и неделя.

Изслушана в същото съдебното заседание, майката заявява, че има висше образование, бакалавър. Работи във фирма с нерагламентирано работно време, от вкъщи. Съжителства с друго лице. Отношенията между Ж. и съжителя на майката са много добри, той я е приел като свое дете. Съжителя й има две деца. Желаете да й бъдат предоставени родителските права. Контактите на Ж. с баща й, поради крехката й възраст, би искала да се случват по- плавно. Раздялата на родителите е по- тежка. Ж. е била под много голям стрес и все още преживява това нещо. Ж. споделя, че не иска да ходи при баща си и поради тази причина нещата трябва по- плавно да се случват. Неслучайно майката е толкова предпазлива относно режима. Никога не е ограничавала Ж. и тя знае кой е баща й. За помощ в отглеждането на Ж., освен на съжителя си, може да разчита на неговата майка, на своята майка и на сестра си. Ако родителските права се предоставят на бащата, иска два уикенда детето да е при нея, два уикенда да бъде при баща си, основно да живее при нея. Не е съгласна на съвместно упражняване на родителските права, а на режим, при който от време на време баща й да я вижда.

Пред СГС е разпитан свидетеля Д.- фактически съжител на

въззиваемата. Съдът кредитира показанията му, в частта им, в която свидетеля има преки впечатления за обстоятелствата, които установява, тъй като показанията са дадени под страх от наказателна отговорност и са вътрешно непротиворечиви, съобразявайки и разпоредбата на чл. 172 ГПК. С тях се установява, че той и майката обясняват на Ж. кой е нейния биологичен баща. Особено в моменти, в които детето му каже: „Ти си моя тате“. Казва й, че не е нейния тати, а Д. е нейния татко. Ж. нарича свидетеля така, защото го чува постоянно от децата на свидетеля. Свидетелят има пускани срещу въззивника сигнали, по които още не е образувано дело. Майката не поправя детето, а го оставя да вика на свидетеля „тате“. Майката представя на детето свидетеля като нейния мъж. Ж. много се натъжава, когато й казват, че Д. е нейн татко, когато й казват, че трябва да отиде при него, да си играе там, да поддържа връзка с баща си. Опитват се да я окуражават. Решенията по отношение на Ж. се вземат от майката и от биологичния й баща. Комуникацията между страните по делото е изострена. Свидетеля няма директен личен конфликт с въззивника, но Д. е заплашил живота на децата му и това го притеснява. Когато детето се връща при тях е все едно му е изпита енергията, не е същото дете. Няма никаква усмивка, никакво детско поведение, гледа в една точка и е неспокойна. Като минат двайсетина минути, детето се успокоява при тях и дори започва да пее. Когато е при бащата, режима на детето не се спазва. Детето е уморено и раздразнително. Свидетеля къпе детето на 90 % от случаите. Докато го къпе, майката готви, оправя, работи.

С оглед задължението на съда да следи служебно за интересите на ненавършилите пълнолетие деца на страните при произнасянето по въпросите по чл. 59, ал. 2 от СК и разпоредбата на чл. 59, ал. 6, изречение последно от СК, въззивният съд е допуснал изготвянето на съдебно-психологична експертиза, чието заключение съдът счита за пълно, ясно и обосновано.

Вещото лице установява каква е емоционалната привързаност на детето към всеки един от родителите му и съжителстващите с тях лица, психо-емоционалното състояние на детето, наличието при детето на конфликт на лоялност по отношение на всеки от родителите, родителския капацитет на всеки един от родителите, наличието на синдром на родителско отчуждение при детето и установява какъв режим на лични отношения на детето с всеки един от родителите му би бил подходящ.

От експертното заключение се установява следното:

Детето има изградена емоционална връзка и с двамата си родители. Детето демонстрира желателно поведение спрямо биологичния си баща, което е породено от противоречивите послания, които отправя съжителстващото на майката лице с нейно съгласие. Детето е свързано със съжителстващото лице през страх от отхвърляне.

Детето Ж.Д. П. е на 4 години и тази възраст е характерна с това, че детето все още опознава заобикалящия свят през авторитета на родители. Демонстрирания стил на етиктиране на бащата „оня, лошия“ обърква детето и то по неподходящ начин възприема биологичния си родител. Това прави детето тревожно и несигурно във своите преживявания. Това може да доведе до последващи трайни промени в неговото емоционално и физиологично развитие, както и в нарушения в привързаността към родителите.

Експертът установява по-изразена лоялност към майката и съжителстващото лице, което се обяснява с това, че те в момента са отглеждащите възрастни. Психологическата интерпретация е за нарушена комуникация между родителите. На вещото лице е направило впечатление, че съжителстващото лице оказва влияние върху поведението на детето и на практика е иззел повечето функции дори за детската градина.

След изследване на родителския капацитет на всеки от родителите, който се измерва със способността на родителя да отговаря по най-добрия начин на потребностите на детето си, психологът установява, че двамата родители са с добър родителски капацитет, могат да полагат грижи и да осигуряват сигурност на детето.

Психологът не установява прояви на родителско отчуждение на детето от някой родител.

Експертът предлага за подходящ режим на лични отношения на детето с бащата: Всяка нечетна седмица от петък 18 часа до неделя 18 часа с преспиване. Когато започне училище зимната и пролетната ваканция родителите да си разделят поравно, като изключение се прави само за личните и семейните празници. Четните години за Коледа и Нова година детето да е при майката, а нечетните при бащата, с преспиване. През лятото един месец да бъде с бащата и един месец с майката, като се съобразяват с годишния отпуск на всеки от тях. Детето да празнува рождените дни на всеки

от родителите си с преспиване. Рожденият ден на детето да се празнува в четната година при отглеждащия родител, а в нечетната при другия родител. Като подходящ режим на лични отношения с майката психологът предлага: Всяка четна седмица от сряда 18 часа до петък 18 часа, с преспиване. Всяка нечетна седмица от 18 часа в петък до 18 часа в неделя, с преспиване. Зимната и пролетната ваканция родителите да си разделят поравно, като изключение се прави само за личните и семейните празници. Четните години за Коледа и Нова година детето да е при майката, а нечетните при бащата, с преспиване. През лятото един месец да бъде с бащата и един месец с майката, като се съобразяват с годишния отпуск на всеки от тях. Детето да празнува рождените дни на всеки от родителите си с преспиване. Рожденият ден на детето да се празнува в четната година при отглеждащия родител, а в нечетната при другия родител.

Вещото лице уточнява, че детето се отнася към родителите си и съжителя на майка си според очакванията на всеки един от тях, според посланията им към Ж.. Не по правилен начин са обяснени ролите в семейната система на възрастните, кой е бащата, кой е съжителстващия, че той е партньор и детето е объркано. Пред татко си нарича съжителстващия „чичото“, а пред съжителстващия нарича баща си „оня лошия“, т. е. детето е чувало тези думи многократно. Когато детето казва: „Чичото не иска да съм с моя татко“ го обяснява като свой извод. Това е модел, към което детето е заучено, думи заучени от родителите.

Към материалите по делото е приобщен социален доклад, изготвен от ДСП- Лозенец, отразяващ, че майката полага основните грижи за детето. Двете, заедно с И. Д., живеят в жилището на последния, състоящо се от кухня, две стаи, хол и сервизни помещения. Жилището е обзаведено с всичко необходимо за нормален живот. Майката твърди, че за детето има самостоятелна стая, които споделя с двете деца на съжителя си при гостуването им по режим на контакти. Бащата живее в собствен апартамент, състоящ се от дневна, спалня, детска стая и сервизни помещения. Апартаментът е обзаведен с необходимите мебели и уреди за нормален живот. В обособената детска стая има легло, гардероб, дрехи и играчки, подходящи за възрастта на Ж.. Заклучава се, че родителите са в състояние да полагат адекватни грижи за детето. Понастоящем базовите потребности на детето се задоволяват от майката. В жилището на бащата има подходящи условия за отглеждане на детето. Бащата изплаща издръжка за детето. Контактите му с детето са регламентирани и се осъществяват регулярно. Отделянето на детето в ниска възраст от някой от родителите би могло да

доведе неблагоприятни до последици в психоемоционалното му развитие. Постановянето на детето в конфликт на лоялност спрямо някой от родителите му би довело до напрегнатост, противопоставяне и рискове за психоемоционалното му равновесие. За правилното личностно развитие на детето е необходимо то да има контакти и с двамата си родители и останалите им близки.

Предвид установените факти и съобразявайки критериите, залегнали в разпоредбата на чл. 59, ал. 4 от СК, настоящата инстанция намира, че местоживеенето на детето Ж.Д. П. следва да бъде при майката М. Н. П., която да упражнява родителските права. И двамата родители имат добра емоционална връзка със своето дете, имат желание да упражняват родителските права и да отглеждат детето. Съдът взе предвид отношението на страните към детето и отношението и емоционалната привързаност на детето към тях (установени от заключението на допуснатата експертиза и от изслушването на страните). Основните грижи по отглеждането и възпитанието на детето от раждането му до раздялата на родителите е полагала преимуществено майката (за което не се спори по делото и са събрани гласни доказателствени средства чрез показанията на всички разпитани по делото свидетели). Детето е живяло само с майката в определен период от време след настъпването на раздялата на родителите му- близо три години (от 05.04.2021 г.). Майката, като отглеждащ родител, не е негативизирала у детето образа на бащата и не е допуснала отчуждаване на детето от бащата. Съдът намира, че и двамата родители ще разполагат и с помощ от техните близки за справяне с отговорността по отглеждането и възпитанието на детето. Майката може да разчита на помощта на своя съжител, на неговата майка, както и на своята майка, а бащата- на помощта на неговата майка. И двете страни имат добър родителски капацитет, установен със заключението на допуснатата експертиза. С оглед всичко изложено и възрастта, и пола на Ж., и обстоятелството, че майката е силно мотивирана да полага грижи за детето си, разполага с необходимите жилищно-битови и финансови ресурси да задоволява адекватно нуждите му, налага упражняването на родителските права и местоживеенето на детето да се концентрират у личността на майката. Освен това съдът счита, че промяната на местоживеенето на малолетното дете неминуемо ще му причини стрес и психически дискомфорт.

В този смисъл решението на първоинстанционния съд в частта относно предоставяне упражняването на родителските права и местоживеенето на детето Ж.Д. П. е правилно, постановено е изцяло в интерес на детето, поради което следва да бъде потвърдено.

Въззивният съд, обаче, намира, че определения режим на лични отношения на бащата с детето следва да бъде изменен. Настоящия съдебен състав счита, че за съхраняване на емоционалната и доверителна връзка

между детето и неговия баща, на интересите на малолетното дете, които са да има пълноценна връзка и с двамата си родители, би съответствал следния режим на лични отношения: бащата има право да вижда и взима детето всяка четна седмица от годината, от петък след детската градина/ края на учебните занятия (след като детето тръгне на училище), до неделя в 18 часа; един месец през лятото, несъвпадащ с платения годишен отпуск на майката; всяка четна година за Коледните празници и Великденските празници от 09.00 часа на първия ден до 18.00 часа на последния ден; всяка нечетна година през Новогодишните празници от 09.00 часа на първия ден до 18.00 часа на последния ден; всяка нечетна година- на рождения ден на детето, съобразено с училищната му ангажираност (след като тръгне на училище), с преспиване; всяка година, с преспиване, на рождения ден на бащата, съобразено с училищната ангажираност на детето.

Предвид така изложеното, настоящият съд намира, че следва да се определи посоченият режим, като решението на първоинстанционния съд в тази му част бъде отменено.

В настоящия случай страните нямат право на разноски. Производството по делото е такова на спорна съдебна администрация, приложима при спор относно режим на лични отношения, предпоставен от невъзможност да се постигне споразумение. Съдебното решение се постановява за защита по най-добрия начин на интересите на малолетните деца, ползва всички страни в процеса и затова всяка страна следва да понесе разноските, които е направила, както в първоинстанционното производство, така и във въззивното, независимо от изхода на спора.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20038131/26.05.2022 г., постановено по гр. д. № 21046/2021 г. на СРС, III ГО, 158 състав, в частта му относно определения режим на лични отношения на бащата Д. П. П., ЕГН***** с детето Ж.Д. П., ЕГН***** , **и вместо него ПОСТАНОВИ:**

ОПРЕДЕЛЯ режим на лични отношения на бащата Д. П. П., ЕГН***** с детето Ж.Д. П., ЕГН***** , както следва: бащата има право да вижда и взима детето всяка четна седмица от годината, от петък

след детската градина/ края на учебните занятия (след като детето тръгне на училище), до неделя в 18 часа; един месец през лятото, несъвпадащ с платения годишен отпуск на майката; всяка четна година за Коледните празници и Великденските празници от 09.00 часа на първия ден до 18.00 часа на последния ден; всяка нечетна година през Новогодишните празници от 09.00 часа на първия ден до 18.00 часа на последния ден; всяка нечетна година- на рождения ден на детето, съобразено с училищната му ангажираност (след като тръгне на училище), с преспиване; всяка година, с преспиване, на рождения ден на бащата, съобразено с училищната ангажираност на детето.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалите му обжалвани части.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Д. П. П., ЕГН***** за присъждане на разноски по делото, като неоснователно.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд на Република България, при условията на чл.280, ал.1 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____